

The logo for actiz, featuring the word "actiz" in a white, lowercase, sans-serif font, set against a dark blue, tilted square background. A small orange triangle is positioned at the bottom right corner of the square.

actiz

Q&A

**Webinar Kwaliteitskader wijkverpleging:
nieuwe indicatorenset belastbaarheid
mantelzorg**

branchevereniging van zorgorganisaties

verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

1. Wordt deze indicator een onderdeel van het kwaliteitskader/kwaliteitskompas kwetsbare ouderen per 1 januari 2024?

Antwoord: Het is nu nog niet bekend of en op welke wijze deze set wordt opgenomen in het kwaliteitskompas. Dat is onderdeel van de werkagenda van het kwaliteitskompas.

2. Hoe staat de basisset in relatie tot de doelmatigheid wijkverpleging?

Antwoord: De basisset geeft inzicht over het thema mantelzorg op organisatieniveau met als doel leren en verbeteren voor zorgorganisaties en zorgprofessionals. De basisset zegt niets over de uitkomsten van zorg, maar geeft inzicht over welke randvoorwaarden nodig zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan eenduidige verslaglegging en kennis over de richtlijn met het bijbehorende verpleegkundig proces.

3. Moeten casemanagers ook meedoen?

Antwoord: De vragen worden op organisatieniveau gesteld en niet op het niveau van de professional. De uitvraag gaat over alle cliënten en mantelzorgers die bij de organisatie in zorg zijn. Het gaat dus over cliënten van zowel de wijkverpleegkundige als over cliënten van de casemanagers dementie.

4. Wat levert het de cliënt en diens zorgsysteem uiteindelijk op?

Antwoord: Wanneer overbelasting van een mantelzorger kan worden voorkomen, zou een cliënt langer thuis kunnen blijven wonen in zijn vertrouwde omgeving en kan de mantelzorger langer voor zijn naaste blijven zorgen.

5. Hoe ondersteunt het ECD?

Antwoord: Ieder ECD is anders. In sommige ECD's is de EDIZ vragenlijst al opgenomen. De vragenlijst is hierdoor makkelijk toegankelijk en er kan relatief makkelijk worden vastgesteld bij welke cliënten de EDIZ vragenlijst is ingezet. Ook de plek waar informatie over de mantelzorgers worden vastgelegd verschilt per ECD. Tot slot zijn er landelijk nog geen eenduidige afspraken over de plek waar de informatie over de mantelzorger wordt vastgelegd. Gegevens uit het zorgdossier kunnen eenvoudiger worden opgehaald indien er afspraken zijn gemaakt over eenduidige registratie in zorgdossier.

6. Waarom is er geen verplichting gesteld aan een meting belastbaarheid mantelzorg. Zodat de huidige indicatoren inzichtelijker worden als collectief, maar ook de nieuwe ontwikkelingen helder worden voor de uitvoering. Net zoals de PREM.

Antwoord: De meting belastbaarheid mantelzorg is een verplichte meting. Er komt ook een overall rapportage van alle verzamelde data, zodat er een landelijk beeld ontstaat over de wijze waarop landelijk met het thema 'mantelzorg' wordt omgegaan.

7. Is het niet erg veel werk voor mogelijk iets heel tijdelijks? Omdat het niet bekend is of deze indicatoren onderdeel worden van het toekomstige nieuwe generieke kwaliteitskompas?

Antwoord: Ook als deze indicatorenset geen plek krijgt in het kwaliteitskompas, is het nog steeds een goede ontwikkeling dat er nu collectief aandacht wordt besteed aan de overbelasting van de mantelzorg. Primaire doelen zijn 'bewustwording' en 'leren en verbeteren'. Als deze indicatorenset daarin een beweging op gang krijgt, is het werk niet voor niets geweest.

8. Wat zijn de beoogde uitkomstindicatoren voor de toekomst?

Antwoord: Dit is nu nog onbekend. De uitkomstindicatoren zijn nog in ontwikkeling.

9. Op zich zien wij uiteraard het nut van deze indicatoren, maar wordt deze doorontwikkeling nu niet te vroeg ingezet?

Antwoord: Nee. De doorontwikkeling is een iteratief proces. Met elke stap bouwen we voort op de inzichten van de vorige stap. Door de stappen die we nemen, krijgen we ook telkens inzichtelijk welke randvoorwaarden nog ontbreken. Het is ook een beetje 'de kip en het ei' verhaal. Juist door de doorontwikkeling krijgen we scherp welke randvoorwaarden ontbreken en kunnen we daarop onderbouwd inzetten.

10. Wat is de relatie van de indicator met de dementiemonitor van Alzheimer Nederland?

Antwoord: De dementiemonitor van Alzheimer Nederlands geeft inzicht in de problematiek en behoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers. De basisset geeft inzicht over het thema mantelzorg binnen de wijkverpleging op organisatieniveau.

11. Worden de indicatoren per team uitgevraagd of organisatiebreed?

Antwoord: Organisiebreed

12. Hoe vraag je indicator 2 (Is de richtlijn belastbaarheid mantelzorg in de organisatie bekend en geïmplementeerd) uit? Door middel van een steekproef?

Antwoord: Door middel van het gesprek aangaan met diverse teams wijkverpleging binnen de organisatie en dit navragen, kun je een beeld vormen of de richtlijn bekend is en of deze gebruikt wordt of niet.

13. Wanneer het ECD nog niet is ingericht met de vraag of er mantelzorg is en of deze overbelast is, moet indicator 5a en 5b dan handmatig worden gemeten?

Antwoord: Nee. Wanneer deze gegevens niet elektronisch uit het zorgdossier geëxporteerd kunnen worden, kun je dit aangeven in de meting via de antwoordoptie Niet bekend/ Deze informatie is niet op te halen uit elektronisch zorgdossier. Het is absoluut niet de bedoeling dat teams wijkverpleging dit handmatig gaan bijhouden voor de meting.

14. Voor welke datum moeten de gegevens over de basisset-indicatoren aan worden geleverd?

Antwoord: Vrijdag 16 juni 2023 is de laatste dag waarop je gegevens kan aanleveren via het portaal van Mediquest.

15. Wat doen V&VN, Zorgthuisnl en ActiZ richting ECD-leveranciers? Wordt er op landelijk niveau gezamenlijk opgetrokken?

Antwoord: Komen we nog op terug

16. Hoe is de basisset verwerkt in Ons/Nedap om de percentage overbelaste mantelzorg inzichtelijk te krijgen?

Antwoord: De basisset is niet standaard verwerkt in Ons/Nedap.

17. Waarom zit in Mediquest alleen vraag 1 t/m 4 en niet 5? Zie ook handboek Mantelzorg-uitvraag indicatoren. Betekent dit dat vraag 5 niet hoeft te worden aangeleverd aan Mediquest?

Antwoord: Indicator 5 dient alleen ingevuld te worden, wanneer indicator 3 met Ja is beantwoord. Als vraag 3 met 'nee' is beantwoord, wordt vraag 5 ook niet zichtbaar.

18. Hoe ondersteun je de mantelzorg als blijkt dat die erg belast is?

Antwoord: De richtlijn mantelzorg (zie richtlijn-mantelzorg-21-9-2021-2.pdf (venvn.nl)) Kwaliteitstandaard Overbelaste mantelzorg | V&VN (venvn.nl) beschrijft meerdere interventies. Het is aan de zorgprofessional en mantelzorger om samen af te stemmen welke interventie passend is.

19. Waarom nu pas landelijk organiseren terwijl meetperiode al begonnen is?

Antwoord: De ervaring leert dat ECD leveranciers pas aanpassingen gaan doen in hun ECD als een indicator verplicht wordt gesteld.

20. Zijn deze indicatoren al onder de aandacht bij KiK-V?

Antwoord: Zorginstituut doet een verkenning toepasbaarheid werkwijze KIK-V in de wijkverpleging. Er wordt nu binnen deze verkenning als eerste gekeken naar de indicatoren PREM en belastbaarheid mantelzorg.

21. Hoe te handelen als je vorig jaar hebt meegedaan met de pilot? De vragenlijst in Mediquest staat namelijk 'gewoon' open.

Antwoord: Zorgorganisaties die in 2022 hebben deelgenomen aan de proefmeting van de basisset, zijn vrijgesteld van de landelijke meting in 2023. Zij zijn echter welkom om de meting alsnog uit te voeren. Zij hebben hierover ook bericht gekregen.

22. Wat werkt beter in de praktijk: het Ediz formulier in een gesprek uitvragen of het toesturen of overhandigen aan de mantelzorger zelf?

Antwoord: Dat is aan de professionele beoordeling van de wijkverpleegkundige of het team wijkverpleging.

23. Interessant is toch met name wat je aan interventies inzet op het moment dat je overbelasting constateert? Maar hoe kun je dat nu als resultaat aanleveren?

Antwoord: Uitkomsten van zorg worden niet uitgevraagd in de basisset.

24. Als we het niet uit het ECD kunnen halen, dan is het aanleveren aan de portal toch erg lastig? Wat doe je dan als organisatie?

Antwoord: Er is altijd een antwoordoptie: Niet bekend/ Deze informatie is niet op te halen uit elektronisch zorgdossier.

25. Als je het dus niet via het ECD-systeem hebt verwerkt, kan je wellicht wel een meetinstrument hebben gebruikt en daar tijd in hebben gestopt, maar dit kan je dus nergens aangeven?

Antwoord: De tijd die je in de EDIZ of CSI hebt gestopt is natuurlijk geen verloren tijd. We gebruiken de instrumenten om de zorg te verbeteren.